

Tietosisältö-yksikkö/Torbjörn Sandell

LAUSUNTO

560/040/15

1 (2)

23.4.2015

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntönnä 12.3.2015, VM031:00/2015

LAUSUNTO UUDENMAAN MAISTRAATTIEN MAHDOLLISESTA YHDISTÄMISESTÄ JA SIIHEN LIITTYVISTÄ SÄÄDÖSMUUTOSEHDOTUKSISTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Väestörekisterikeskuksen lausuntoa Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan maistraattien yhdistämistä koskevasta selvityksestä sekä tähän ehdotukseen liittyvistä säädösmuutosehdotuksista. Niissä ehdotetaan teknisluonteisia muutoksia maistraattien tehtäviä koskeviin lakeihin sekä niihin asetuksiin, joissa säädetään maistraattien alueellista toimivaltaa koskevista poikkeuksista.

Väestörekisterikeskus kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää kunnioittaen pyydettyä lausuntonaan seuraavaa.

Yhdistymisselvitys

Väestörekisterikeskus on jo selvityksen valmisteluvaiheessa lausunut, että maistraattien yhdistymisestä aiheutuisi päivitystarpeita väestötietojärjestelmään. Selvityksen mukaan yhdistyneen Uudenmaan maistraatin toimialueen väestöpohja olisi vajaa 1,6 miljoonaa henkilöä, joten yhdistymisestä aiheutuvat päivitykset koskisivat yli neljäsosaa Suomen väestöstä. Päivitysten laajuudesta johtuen Väestörekisterikeskus on tyytyväinen siihen, että tietojärjestelmän päivitysten valmisteluihin on varattu riittävästi aikaa.

Yhdistymisen ajankohdaksi on esitetty 1.1.2016, mikä on monesta syystä selkeämpi ja vähemmän resursseja vaativa kuin kesken vuotta tapahtuva muutos. Väestötietojärjestelmään tehdään kuitenkin vuodenvaihteen yhteydessä päivityksiä ja muita tietojärjestelmän ajoja, jotka johtuvat esim. kuntaliitoksista ja vuodenvaihteen tietojen luovuttamisesta mm. Tilastokeskukselle ja Verohallinnolle. Uudenmaan maistraattien yhdistyminen vuodenvaihteessa lisää huomattavasti Väestötietojärjestelmään vuodenvaihteen yhteydessä tehtävien päivitysten määrää, mikä voi aiheuttaa tavallista suuremman riskin ajojen myöhästymisestä.

Nykyisten tietojen perusteella Väestörekisterikeskus kuitenkin arvioi, että tarvittavat tietojärjestelmän päivitykset ovat suoritettavissa vaaditun aikataulun mukaisesti ja Väestörekisterikeskuksen määräraha-kehysten puitteissa.

Hallituksen esitysluonnos ja asetusehdotukset

Hallituksen esitysluonnoksessa on esitetty yhtenä tavoitteena koota maistraattien alueellisesta toimivallasta säädettyjä poikkeuksia yhteen asetukseen. Väestörekisterikeskus kannattaa tavoitetta ehdottomasti, mutta toteaa sen jäävän osittain puolittiehen väestötie-

23.4.2015

tojärjestelmään liittyvien tehtävien osalta. Vielä ehdotettujen muutosten jälkeen maistraattien toimivallan jakautumisesta väestötietojärjestelmän ylläpitoa koskevissa asioissa säädettäisiin kahdessa eri asetuksessa, eli väestötietojärjestelmästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (44 §, jäljempänä väestötietoasetus) ja toimivaltaisista viranomaisista eräissä maistraatin ja aluehallintoviraston tehtävissä annettavassa uudessa valtiovarainministeriön asetuksessa (5, 6 ja 12 §, jäljempänä toimivalta-asetus).

Väestörekisterikeskus ehdottaakin harkittavaksi, voitaisiinko myös väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (jäljempänä väestötietolaki) 21 §:ää muuttaa niin, että väestötietoasetuksen 44 §:n sisältämät toimivalta-säännökset voitaisiin siirtää ehdotettuun uuteen toimivalta-asetukseen. Tällöin asetuksen antamiseen valtuuttavaa säännöstä väestötietolain 21 §:n 2 momentissa tulisi muuttaa niin, että tarkemmat säännökset annettaisiin valtioneuvoston asetuksen sijaan valtiovarainministeriön asetuksella.

Jos väestötietolain 21 §:ää muutetaan edellä ehdotetulla tavalla, väestötietojärjestelmään liittyviä tehtäviä koskevat toimivalta-asetuksen säännökset (5, 6 ja 12 § sekä väestötietoasetuksesta siirrettäväksi ehdotetut säännökset) olisi selkeyden vuoksi syytä mainita asetuksessa peräkkäin.

Myös väestötietoasetuksen 43 § on säädetty väestötietolain 21 §:n nojalla. Jos 21 §:ää muutetaan edellä esitetyn mukaisesti, lienee syytä harkita asetuksen 43 §:n säännöksen siirtämistä lain tasolle. Koska ao. pykälässä säädetään toimivallan jakautumisesta Väestörekisterikeskuksen ja maistraattien kesken eikä maistraattien alueellisesta toimivallasta tai sen poikkeuksista, säännös sopisi Väestörekisterikeskuksen käsityksen mukaan luontevammin väestötietolakiin kuin ehdotettuun toimivalta-asetukseen.

Tämän lisäksi Väestörekisterikeskus esittää, että transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta annetun lain 3 §:n 2 momentin muuttamisessa huomioitaisiin Ahvenanmaan lääninhallituksen muuttuminen Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

Muilta osin Väestörekisterikeskuksella ei ole lausuttavaa maistraattien yhdistymisselvitykseen, hallituksen esitysluonnokseen tai säädösmuotosehdotuksiin.

Johtaja

Tytti Ronkainen

Neuvontalakimies

Torbjörn Sandell